

Er nævne Lovforslaget om de usødygtige Skibe, et Lovforslag, der jo er af overordentlig stor Betydning og berører et overmaade vigtigt socialt Forhold. Dette Lovforslag har været vedtaget her i Folkethinget ved 2den Behandling i en Skikkelse, som den høitærede Indenrigsminister dengang ikke havde Noget imod at modtage, og som der heller ikke var nogen Grund til at antage, at Landstthinget vilde modsætte sig. Lovforslaget om Undersøgelse af Ulykkestilsælde paa Søen, som ogsaa er af stor Betydning for vigtige Samfundsinteresser, har heller ikke her i Thinget under Behandlingen mødt nogen væsentlig Indvending. Lovforslaget om Fiskeri er, som det jo gjentagne Gange er blevet bemærket, nu af den høitærede Indenrigsminister fremlagt i en Skikkelse, der i alt Væsentligt er overensstemmende med, hvad der blev indstillet her af det ifjor nedsatte Udvalg i sin Helhed, og som Folkethinget altsaa ikke, uden at give den Vægesindedes Rolle, vilde kunne erklære nu ikke at være fornøjet med. Foruden dem kan jeg anføre mange andre (Afbrudelse af Berg). Naar, det beror paa en Misforstaaelse, ja, ja, det kan jeg jo siden faae at høre. Men som jeg vilde sige, der er mange andre Lovforslag, som ere af stor Betydning for indgribende Samfundsinteresser, og med Hensyn til hvilke det altsaa ikke kan formodes Andet, end at Folkethinget vil synes godt om og vil behandle dem. Jeg har derfor endnu ikke opgivet Haabet om at se bedre Tider, og jeg kan ialtsald ikke for Tiden finde nogen tilstrækkelig Grund til ikke at udtale mig om, hvorvidt dette Lovforslag, der her foreligger til Behandling, efter sit Indhold egner sig til at nyde videre Fremme og kan have Udseende til at bære frugtbringende Resultater. Dette skal jeg derfor tillade mig at gjøre med nogle Ord.

Den ærede Formand for Forslagskammeret (Monrad) yttrede ved Indbringelsen af dette Lovforslag, at det kunde stille sig under Grundlovens Fane, og han paakaldte navnlig til Støtte for det Bestemmelsen i Grundlovens § 93 om, at der ikke maa oprettes nye Fideikommissgodser, og at det ved Lov skal fastsættes, hvorledes de nuværende kunne gaa over til fri Eiendom. Forjaaviddt som Lovforslaget nu virkelig er berettiget til at stille sig under denne Fane, vil det jo vistnok have alt Krav paa og have al Udseende til at blive modtaget fra alle Sider i dette Thing med Velvillie. Om man end jo vistnok efterhaanden mere og mere er kommen til Overbevisningen om, at det i og for sig har været lidet heldigt, at Grundloven i disse saakaldte Løsteparagrafer har forsvøgt at binde kommende Tider til at

følge den da herskende Anskuelse om Ordningen af visse Forhold, er det jo dog ganske sikkert, at saadanne Bestemmelser findes og bør og skulle respekteres. Det kan jo heller ingenlunde beskrives, at særlig det, som Grundlovens § 93 angaar, er Anliggender, der i Manges Dine, ogsaa i mine, ere af stor social Betydning, og det er jo ogsaa Noget, som vi Alle have lagt for Dagen, særlig da de, der høre til den Side, hvortil jeg hører. Vi have jo ved andre Veiligheder vist vor Redebonhed til i Gjærningen at bringe denne Grundlovsbestemmelse til Udførelse. Vi have ikke blot modtaget disse Lovforslag, baade, naar de fremkom ved privat Initiativ, og naar de, om man vil kalde det saa, fremkom fra Regjeringen, med megen Velvillie, men vi have i alle Maader søgt at yde vor Medvirkning til disse Forslags Gjennemførelse. Det er jo ikke alene ved det private Initiativ, at der har været arbeidet paa denne Sags Gjennemførelse, men der er ogsaa fra Regjeringens Side fremlagt et meget grundigt og vel udarbejdet Forslag, som det virkelig lykkes at føre igjennem i det andet Thing, som det lykkes at føre igjennem der, hvor man havde mest Grund til at frygte for, at Sagen vilde møde Modstand og komme til at strande, men som derimod strandede i dette Thing, fordi man fra Flertallets Side vilde betinge Gjennemførelsen af Grundlovens § 93 af andre Bestemmelser og andre Forhold, som ikke stode i nogen nødvendig Sammenhæng dermed og ikke havde den Hjemmel i Grundloven, som maatte fordres. Jeg siger altsaa, at der fra den Side, hvortil jeg hører, er overfor Gjennemførelsen af Tanken i Grundlovens § 93 vist den høieste Grad af Smøbekommen, og jeg kan for mit eget Vedkommende sige, at jeg navnlig selv har været meget virksom overfor de forskjellige Lovforslag i denne Retning, som have været forelagte. Men spørger jeg nu: Er da dette Lovforslag en Gjennemførelse af Grundlovens § 93 helt eller delvis, har det Ret til at paakalde Grundlovens § 93 og reise den som sin Fane? saa kan jeg ikke besvare dette Spørgsmaal bekræftende. Dette Lovforslag lader jo for det Første, som det vil springe Enhver i Dinen, aldeles det ligge, som er Hovedsagen, det lader aldeles det ligge om Lehn og Fideikommissgodser Hovedgaardens Overgang til fri Eiendom. Det berører det slet ikke, men holder sig alene til Fæstegodset, og med Hensyn til dette gaar det jo heller ikke ud paa det, som Grundloven omsfatter, nemlig at erobre en Del til, at det kan gaa over til fri Eiendom, det vil sige fri Eiendom i Besiddernes Hænder, men det gaar jo ud